

ІСТОРИЧНІ ВІХИ ДОЦЕНТА ТКАЧЕНКО АНАТОЛІЯ КОСТЯНТИНОВИЧА (до 75-річчя з дня народження)

Половка С.Г., професор кафедри географії та методики її навчання
Половка О.А., аспірант ОНУ імені І. І. Мечникова

Знаний фахівець у галузі біології Анатолій Костянтинович Ткаченко народився 11 лютого 1941 року в робітничій родині в с. Далеке (Близнецівський район, Харківська обл.).

У 1959 році поступив на факультет захисту рослин Харківського сільськогосподарського інституту імені В. В. Докучаєва, який закінчив у 1964 році здобувши кваліфікацію вченого агронома по захисту рослин.

Трудову діяльність А. К. Ткаченко розпочав у Кокчетавській обласній станції по захисту рослин (22.08.1964 р., Казахська РСР), обійнявши посаду головного агронома, на якій пропрацював до призиву до лав Радянської Армії (8.09.1964 р.).

Демобілізувавшись із збройних сил СРСР, Анатолій Костянтинович продовжує трудову діяльність у новій іпостасі – викладача спеціальних предметів (зоології та ентомології) у Вознесенському сільськогосподарському технікумі (Миколаївська обл.). Пропрацювавши у цій навчальній установі понад два роки (28.02.1968 р.), він поступає до аспірантури на кафедру ентомології та зоології Харківського сільськогосподарського інституту. По закінченню цієї аспірантури А. К. Ткаченко продовжує трудитися на науковій ниві і обіймає посаду молодшого наукового співробітника в відділі захисту рослин Нижньодніпровської науково-дослідної станції (23.04.1971 р., м. Цюрупінськ Херсонська обл.) [1].

18 лютого 1972 р. А.К. Ткаченку на основі рішення Харківського ордена Трудового Червоного Прапора сільськогосподарського інституту імені В. В. Докучаєва ВАКом СРСР присуджений науковий ступінь кандидат біологічних наук. Анатолій Костянтинович від часу закінчення вузу і до роботи в науковій установі, випробував себе на виробництві, викладацькій та науковій роботі. Отримавши науковий ступінь він всі ці види робіт поєднав, перейшовши на роботу на посаду асистента кафедри зоології (9.10.1972 р.) Уманського педагогічного інституту (нині Уманський державний педагогічний університет (УДПУ) імені Павла Тичини).

Тут він проходить шлях асистента (1972), викладача (1972 – по серпень включно 1973 р.) і старшого викладача (1973 – по серпень

включно 1974 р.) та доцента (з 1.09.1974. – 2006 рр.), обіймав посади завідувача кафедри (1.04.1982 р. – 9.12.1991 р.), декана природничого факультету (з 27.02.1991 р.) УДПУ імені Павла Тичини [2].

А.К. Ткаченко успішно здійснював науково-дослідницьку роботу за темою: «Сучасний стан, роль і взаємозв'язки окремих груп безхребетних в біогеоценозах басейну річки південний Буг» (з 1976 р.). Спільно з співробітниками Уманського вітамінного заводу на посаді старшого наукового співробітника та керівника розробляє тематики: «Визначення нешкідливості вітамінів» (з 1982 р.), згодом «Випробування вітамінів на нешкідливість» (з 1985 р.). З науковцями УДПУ імені Павла Тичини Анатолій Костянтинович розробляє теми: «Вивчення екологічної ситуації на лівобережжі річки Південний Буг» (з 1992 р.), згодом «Вивчення екологічної ситуації на Лівобережжі центральної частини р. Південний Буг» (з 1993 р.), «Дослідження урбоценозів правобережжя Центрального Лісостепу України і екологічне виховання майбутнього вчителя» (з 1996 р.) [1].

Неодноразово матеріали своїх наукових напрацювань доповідав на всесоюзних і республіканських зібраннях наукової спільноти СРСР та УРСР, таких як ІХ Міжнародний колоквіум по ґрунтовій зоології (м. Москва, 1985), тощо.

А. К. Ткаченко маючи значний науково-педагогічний досвід, залучає до цієї роботи свого учня, а нині доцента кафедри географії та методики її навчання О. Д. Лаврика. Вони спільно для студентів природничих факультетів педагогічних університетів та вчителів біології видають навчальний посібник «Біоекологічні особливості водних безхребетних Уманщини» (2003).

Анатолій Костянтинович неодноразово підвищував свою кваліфікацію в різних науково-навчальних установах України, а саме: КДУ імені Т. Г. Шевченка (1975; 1981), педагогічному інституті (1988), Уманському сільськогосподарському інституті при кафедрі захисту рослин (1995; 2000).

Доцент Ткаченко А. К. активно проводив громадську діяльність – був відповідальним від партійного бюро інституту за шефську роботу, згодом членом партійного бюро природничого факультету (з 1977 р.), неодноразово виступав як лектор товариства «Знання» з доповідями перед вчителями, учнями та громадськістю міста і району, очолював і керував ДНД, тощо.

На 65-му році життя 13 лютого 2006 року Анатолія Костянтиновича не стало.

Висновок. А. К. Ткаченко – визначна постать УДПУ імені Павла Тичини, яка внесла значну лєту у розбудову цього вузу та природничо-географічного факультету, який нині плідно розвивається в сучасних непростих соціально-економічних умовах.

Список використаних джерел

1. Архів Уманської міської ради, м. Умань Черкаська обл. Справа №09-10, том. 2. Особливі справи викладачів, які мають наукові ступені і вчені звання звільнених у 2006 році. – С. 82 – 271.

2. Уманський державний педагогічний інститут імені П. Г. Тичини (1930 – 1995) : буклет / Упорядники В. Г. Кузь, О. М. Коберник, М. М. Торчинський. – Монастирище, Державне ВПП «Мрія», 1995. – С. 29 – 37. (Природничий факультет, кафедра географії і основ сільськогосподарського виробництва).